

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Helse og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

< ingen >

Dato: 18.01.2011

Vår ref: 11/230-2 SHS

Deres ref: 200903950-/ATG

Høringsbrev - forslag til ny kommunal helse- og omsorgslov

Helse- og omsorgsdepartementet har forslag til ny kommunal helse- og omsorgslov ute til høring. Forslaget er en oppfølging av Samhandlingsreformen. Det tar sikte på å tydeliggjøre kommunenes overordnede og helhetlige ansvar for helse- og omsorgstjenestene og gir større frihet til å utforme tilbudet etter lokale behov. Ved å samle pasient- og brukerrettigheter i pasientrettighetsloven tar forslagene også sikte på å gjøre disse rettighetene mer entydige og helhetlige.

Kirkerådet har ikke behandlet forslaget som helhet og vil i det følgende bare kort kommentere enkelte forhold som gjelder det menneskerettslige området. Våre kommentarer gjelder først og fremst kapittel 7, del 12.1 og 2.

Historien viser at tjenestemottakers rettigheter som gjelder utøvelse av tros- og livssyn i liten grad er blitt påaktet innenfor helse- og omsorgstjenestene. De siste årene, derimot, har tematikken fått et helt annet fokus. Temaet nevnes i veiledninger og i de føringer som det offentlige har gitt, for eksempel Rundskriv 1 – 6/2009 Rett til egen tros- og livssynsutøvelse. Likevel har den åndelige dimensjonen lett for å bli oversett eller glemt i relasjonen tjenesteyter og tjenestemottaker. Teksten i 7.12.1 kunne derfor etter henvisningen til EMK artikkel 8 (1) om at enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, med fordel ha avsluttet med en presisering der det for eksempel under henvisning til EMK artikkel 9 ble fastslått at: "I retten til respekt følger tjenestemottakers rett til å ha et tros- eller livssyn, og tjenesteyternes forpliktelse til å legge til rette for at den enkelte tjenestemottaker får mulighet til å gi uttrykk for og praktisere sin tro eller sitt livssyn."

Norge er et flerkulturelt land hvor mennesker fra forskjellige religioner og ulike tros- og livssynssamfunn mottar helse- og omsorgstjenester. Enhver, uavhengig av tilhørighet, har etter Grunnloven krav på respekt for sitt tros- eller livssyn, samtidig som tjenesteyterne er forpliktet til å legge til rette for at den enkelte får mulighet til å utøve sin tro eller sitt livssyn.

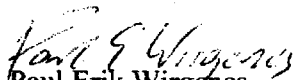
Vi ser det som viktig at dette anliggendet også synliggjøres og tydeliggjøres i den nye lovgivningen. Selv om tematikken ligger implisitt i begrepet respekt, er det nødvendig at det også sies eksplisitt. FNs standardregel nr. 12 om religion (1) går ut på at "Statene bør, i samråd med de myndigheter som har ansvar for religion, oppmuntre tiltak for å avskaffe diskriminering og for å gjøre religiøse aktiviteter tilgjengelige for

funksjonshemmede". Kirkerådet mener at denne forpliktelsen også bør avspeiles direkte i lovteksten.

Generelt og avsluttende vil vi påpeke at både Grunnloven § 2, EMK artikkel 9 og FNs standardregel nr. 12 må komme tydelig fram i føringene til den nye kommunale helse- og omsorgsloven.

Kirkerådets uttalelse er avgitt administrativt og har altså ikke blitt behandlet av det valgte råd.

Med vennlig hilsen

Paul Erik Wirgenes
avdelingsdirektør

Synnøve Hinnaland Stendal
seksjonssjef